

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о изменама и допунама закона о систему плата запослених у јавном сектору садржан је у одредбама члана 97. тач. 8) и 17) Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06) према којима Република Србија уређује и обезбеђује систем у области радних односа и друге односе од интереса за Републику Србију и у члану 60. Устава Републике Србије, према којем свако има право на рад, у складу са законом и право на правичну накнаду за рад.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за измене и допуне Закона о систему плата запослених у јавном сектору је потреба и неопходност да се овим законом, у погледу начина утврђивања основице, препозна категорија запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање, као и запослених у другим органима и организацијама, који нису директни или индиректни корисници буџета, односно корисници средстава организација обавезног социјалног осигурања у складу са законом којим се уређује буџетски систем. Специфичност постојања ових институционалних форми указала је на нужност посебног регулисања утврђивања основице за наведена правна лица, имајући у виду да општа правила која су предвиђена за друге категорије запослених у јавном сектору не могу у потпуности да одговоре захтевима који произилазе из посебног начина финансирања ових институција.

Имајући у виду да је основни циљ Закона о систему плата запослених у јавном сектору успостављање уједначеног и финансијски одрживог система финансирања плата, као и да Закон препознаје специфичности унутар јавног сектора и кроз флексибилност својих одредаба уважава ове специфичности, предложеним изменама не мења се, већ додатно потврђује напред наведена сврха Закона.

Са свешћу да се циљ Закона и успешност целовите реформа система плата не може постићи искључивом ригидношћу прописа, већ креирањем правила која служе својој сврси – примени на субјекте на које се односе, предложеним изменама и допунама Закона о систему плата запослених у јавном сектору омогућава се остварење ових комплексних задатака.

Нацртом закона о изменама и допунама Закона о систему плата запослених у јавном сектору предложена је измена члана којим се прописује утврђивање основне плате. Наиме, предложено брисање става 2. члана 6. Закона омогућиће јединствену формулу одређивања основне плате свих запослених у јавном сектору – множењем основице за обрачун и исплату плате са коефицијентом.

Такође, овим Нацртом предложене су измене везане за поступак сачињавања Општег каталога радних места, односно звања, чинова, положаја и функција у јавном сектору (у даљем тексту: Општи каталог). Имајући у виду да је у поступку припреме Општег каталога дошло до промене приступа и да је усвојена Уредба о Каталогу радних места у јавним службама, предложеним изменама и допунама омогућава се нормативно регулисање насталих процедуралних промена. У овом делу, Нацртом се посебно регулише поступак припреме Општег каталога у делу који се односи на јавне агенције, јавне службе, организације обавезног социјалног осигурања, као и друге органе и организације који нису директни или индиректни корисници буџета у смислу прописа о буџетском

систему. Овим изменама и допунама предлаже се сачињавање Општег каталога у наведеном делу јавног сектора, на основу аката о систематизацији и других података које ови органи достављају министарству, ради објављивања.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. брише се одредба члана 6. став 2. Закона о систему плата запослених у јавном сектору из разлога што ће у посебни законим корективни коефицијент изражавати кроз процентуално увећање основног коефицијента а не сабирањем његове вредности са основним коефицијентом.

Чланом 2. врши се измена члана 7. Закона додавањем два нова става којима се регулише начин утврђивања основице за јавне службе које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање, као и запослених у другим органима и организацијама, који нису директни или индиректни корисници буџета, односно корисници средстава организација обавезног социјалног осигурања, у складу са законом којим се уређује буџетски систем. Основица за обрачун и исплату плате за наведене субјекте утврђује се општим актом јавне службе, односно правног лица у складу са масом средстава опредељеном за обрачун и исплату плата у оквиру финансијских планова тих правних лица. Додатно, предвиђено је да висина овако одређене основице не може бити већа од основице одређене законом о буџету Републике Србије за одговарајућу буџетску годину.

У члану 3. врши се измена у члану 10. став 7. овог закона, тако што се став 7. брише и додаје нови став. Овом одредбом прописује се да Општи каталог у делу који се односи на радна места намештеника и запослене у јавним агенцијама, јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, односно из доприноса за обавезно социјално осигурање, организацијама обавезног социјалног осигурања и другим органима и организацијама које је основала Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, који су директни или индиректни корисници буџета, сачињава се на основу акта Владе којим се утврђују та радна места, описи тих радних места и захтеви за њихово обављање. Такође, предвиђено је да се Општи каталог у делу који се односи на запослене у напред наведеним правним лицима која нису директни или индиректни корисници буџета сачињава на основу аката о систематизацији тих правних лица као и других података које ови субјекти достављају министарству, ради објавивања.

У члану 4. утврђено је да закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

Доношење овог закона неће имати ефекте на повећање трошкова за плате запослених у јавном сектору који су обухваћени овим законом у 2017. години.

ПРЕГЛЕД ОДРЕДАБА ЗАКОНА О СИСТЕМУ ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНОМ СЕКТОРУ КОЈЕ СЕ МЕЊАЈУ ИЛИ ДОПУЊУЈУ

Одређивање основне плате

Члан 6.

Основна плата одређује се множењем основице за обрачун и исплату плата (у даљем тексту: основица) са коефицијентом, осим ако овим законом није другачије одређено.

~~Изузетно од става 1. овог члана, основна плата одређује се множењем основице са збиром коефицијента и корективног коефицијента.~~

Основна плата остварује се за пуно радно време или радно време које се сматра пуним радним временом.

За непуно радно време право на основну плату остварује се сразмерно времену проведеном на раду.

Утврђивање основице

Члан 7.

Основица је јединствена за све запослене и утврђује се за сваку буџетску годину законом о буџету Републике Србије, уз претходно прибављање мишљења Социјално-економског савета Републике Србије о предлогу висине основице у поступку припреме тог закона.

Изузетно од става 1. овог члана, основица за обрачун и исплату плата службеника и намештеника у органима аутономне покрајине и јединица локалне самоуправе, као и других запослених у органима, организацијама и јавним службама које је основала аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе а чије се плате исплаћују из буџета оснивача, утврђује се буџетом аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе у складу са масом средстава опредељеном за обрачун и исплату плата у оквиру буџета аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе, уз претходно прибављено мишљење социјално-економског савета.

Основица из става 2. овог члана разматра се само у току процеса припреме буџета за наредну буџетску годину и утврђује одлуком о буџету, на начин којим се планира

смањење укупних расхода и чиме се обезбеђује дугорочна финансијска одрживост и за шта се даје детаљно образложење.

Основица из става 2. овог члана је јединствена за све запослене чија се плата исплаћује из буџета аутономне покрајине, односно из буџета јединице локалне самоуправе и не може бити већа од основице из става 1. овог члана утврђене за одговарајућу буџетску годину.

ИЗУЗЕТНО ОД СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА, ОСНОВИЦА ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ ПЛАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЈАВНИМ СЛУЖБАМА ИЗ ЧЛАНА 1. СТАВ 3. ТАЧКА 7) ОВОГ ЗАКОНА, ОДНОСНО ПРАВНИМ ЛИЦИМА ИЗ ЧЛАНА 1. СТАВ 3. ТАЧКА 9) ОВОГ ЗАКОНА, КОЈИ НИСУ ДИРЕКТНИ ИЛИ ИНДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ БУЏЕТА, ОДНОСНО КОРИСНИЦИ СРЕДСТАВА ОРГАНИЗАЦИЈА ОБАВЕЗНОГ СОЦИЈАЛНОГ ОСИГУРАЊА У СКЛАДУ СА ЗАКОНОМ КОЈИМ СЕ УРЕЂУЈЕ БУЏЕТСКИ СИСТЕМ, УТВРЂУЈЕ СЕ ОПШТИМ АКТОМ ЈАВНЕ СЛУЖБЕ, ОДНОСНО ПРАВНОГ ЛИЦА У СКЛАДУ СА МАСОМ СРЕДСТАВА ОПРЕДЕЉЕНОМ ЗА ОБРАЧУН И ИСПЛАТУ ПЛАТА У ОКВИРУ ФИНАСИЈСКИХ ПЛАНОВА ТИХ ПРАВНИХ ЛИЦА.

ОСНОВИЦА ИЗ СТАВА 5. ОВОГ ЧЛАНА НЕ МОЖЕ БИТИ ВЕЋА ОД ОСНОВИЦЕ ИЗ СТАВА 1. ОВОГ ЧЛАНА УТВРЂЕНЕ ЗА ОДГОВАРАЈУЋУ БУЏЕТСКУ ГОДИНУ.

Каталог радних места, односно звања и положаја и функција у јавном сектору

Члан 10.

У циљу јединственог праћења радних места, односно звања, чинова, положаја и функција у јавном сектору, послова који се обављају и висине основне плате запослених на тим радним местима, односно у одговарајућим звањима, чиновима, на положајима и функцијама, успоставља се Општи каталог радних места, односно звања, чинова, положаја и функција у јавном сектору (у даљем тексту: Општи каталог).

Општи каталог сачињава и објављује на својој интернет презентацији министарство надлежно за послове државне управе и локалне самоуправе (у даљем тексту: министарство). У сачињавању Општег каталога, министарство је дужно да сарађује са органима, организацијама и установама у јавном сектору.

Општи каталог садржи попис звања и положаја државних службеника и службеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, попис

функција у државним органима и органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, општи/типичан опис послова који се обављају у одговарајућем звању, односно на положају и захтеве за стицање звања, односно обављање послова на положају, као и платне групе и платне разреде у које су сврстана звања и положаји у складу са законом, односно висину основне плате функционера у складу са законом. Општи каталог у делу који се односи на звања, положаје и функције и платне групе и платне разреде, односно висину основне плате функционера, сачињава се на основу посебних каталога звања, положаја и функција, чија садржина одговара садржини Општег каталога.

Посебан каталог звања, положаја и функција у Народној скупштини, служби председника Републике и Уставном суду сачињавају ти органи, посебан каталог у судовима сачињава Високи савет судства, у јавним тужилаштвима Државно веће тужилаца, у органима државне управе Служба за управљање кадровима, у другим државним органима - ти органи, у органима аутономне покрајине надлежан орган аутономне покрајине, а у органима јединице локалне самоуправе министарство надлежно за послове локалне самоуправе. Посебни каталози се објављују на интернет презентацијама тих органа и достављају министарству ради сачињавања и објављивања Општег каталога на интернет презентацији министарства.

Општи каталог садржи и попис радних места полицијских службеника, осим радних места која су актом у унутрашњем уређењу и систематизацији означена степеном поверљивости, опште/типичне описе послова на тим радним местима и захтеве за њихово обављање, као и платне групе и платне разреде у које су сврстана та радна места, односно висину основне плате функционера утврђену у складу са прописима којима се уређују те плате. Општи каталог, у делу који се односи на радна места и плате полицијских службеника, запослених, односно функционера, сачињава се на основу посебног каталога који утврђује министарство надлежно за унутрашње послове, чија садржина одговара садржини Општег каталога. Посебан каталог се објављује на интернет презентацији министарства надлежног за унутрашње послове и доставља министарству ради сачињавања и објављивања Општег каталога на интернет презентацији министарства.

Општи каталог садржи и попис чиновна за професионалне припаднике Војске Србије и коефицијенте чина, распоне коефицијената плата војних службеника и намештеника према стручној спреми, односно степену образовања, исказане према основици утврђеној у складу са чланом 7. став 1. овог закона. Општи каталог у делу који се односи на професионалне припаднике Војске Србије, сачињава се на основу посебног каталога који утврђује министарство надлежно за послове одбране чија садржина одговара садржини Општег каталога. Посебан каталог се објављује на интернет презентацији министарства надлежног за послове одбране и доставља министарству ради сачињавања и објављивања Општег каталога на интернет презентацији министарства.

Општи каталог садржи и попис радних места за запослене намештенике из члана 1. став 3. тач. 1) и 4) овог закона и запослене из члана 1. став 3. тач. 6)-9) овог закона, њихове опште/типичне описе и захтеве за њихово обављање, као и платне групе и платне разреде у које су сврстана та радна места у складу са законом. Општи каталог, у делу који се односи на та радна места НАМЕШТЕНИКА И РАДНА МЕСТА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПРАВНИХ ЛИЦА ИЗ ЧЛАНА 1. СТАВ 3. ТАЧ. 6)-9) ОВОГ ЗАКОНА КОЈА СУ ДИРЕКТНИ И ИНДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ БУЏЕТА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ, сачињава се на основу акта Владе којим се утврђују та радна места, описи тих радних места и захтеви за њихово обављање. ОПШТИ КАТАЛОГ, У ДЕЛУ КОЈИ СЕ ОДНОСИ НА РАДНА МЕСТА ЗАПОСЛЕНИХ КОД ПРАВНИХ ЛИЦА ИЗ ЧЛАНА 1. СТАВ 3. ТАЧ. 6)-9) ОВОГ ЗАКОНА КОЈА НИСУ ДИРЕКТНИ И ИНДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ БУЏЕТА У СКЛАДУ СА ПРОПИСИМА О БУЏЕТСКОМ СИСТЕМУ, САЧИЊАВА СЕ НА ОСНОВУ РАДНИХ МЕСТА САДРЖАНИХ У АКТУ О СИСТЕМАТИЗАЦИЈИ ТИХ ПРАВНИХ ЛИЦА И ДРУГИХ ПОДАТАКА КОЈЕ МИНИСТАРСТВУ ДОСТАВЉАЈУ ТА ПРАВНА ЛИЦА РАДИ ОБЈАВЉИВАЊА.

Звања државних службеника и службеника у органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе у каталозима представљају попис звања у која су разврстана њихова радна места у складу са законом, односно другим прописом којим се уређује радноправни статус запослених у државним органима, односно органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе.

Положаји у каталогу представљају попис радних места која су у складу са законом, односно другим прописом којим се уређује радноправни статус запослених у државним органима, односно органима аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, утврђена као положај.

Функције у каталогу представљају попис радних места функционера који функцију остварују у складу са законом и другим прописом.

Општи/типичан опис послова у каталогу обухвата најчешће послове који се обављају на одговарајућем радном месту, односно у одговарајућем звању или на положају, а који су утврђени прописом, односно општим актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.

Захтеви за обављање послова и задатака радног места, односно за стицање звања у каталогу представљају захтевану стручну спрему, односно образовање, знање и радно искуство потребно за обављање послова и задатака радног места, односно за стицање звања, који су утврђени законом, односно другим прописом.

Изузетно, Безбедносно-информативна агенција нема обавезу сачињавања посебног каталога.